

Meer ervaring nodig met lichtdichte doeken

Vanwege de maatschappelijke reacties op groeilicht zullen de telers die belichten de lichthinder met schermdoeken moeten gaan beperken. Schermdoekfabrikanten leveren inmiddels doeken die veel licht tegenhouden, maar de warmte deels doorlaten. Bij tomaat ligt de afscherming al op 85% en bij roos op 95%.

Er zijn doeken die het licht voor een groot deel tegen houden en de warmte juist doorlaten.

TEKST: HARRY STIJGER

BEELD: LUDVIG SVENSSON EN HORTILUX

Schermdoekfabrikanten kunnen in principe hun doeken leveren met een lichtreductie van 10 tot zelfs 100%. Volgens veel telers moeten de schermdoeken voor de afvoer van vocht en warmte tussen de 0 en 20% open zijn. Hoewel ze neigen naar het hoge percentage, lijken schermdoeken met zo'n 5% open bandjes ook toepasbaar. Doeken die meer dan 90% licht tegenhouden vallen wat de subsidieregelingen betreft onder de verduisteringsdoeken. Hierdoor zijn de verschillende regelingen (Groenlabel, EIA en Vamil) niet van toepassing op verduisteringsdoeken, maar wel op energiebesparende doeken. Voor de beperking van de lichtuitstraling wordt nu zowel met energiedoeken, die toch nog 15 tot 20% licht doorlaten, als met verduisteringsdoeken, die meer dan 90% van het licht afschermen, ervaring opgedaan.

PPO-onderzoeker Ernst van Rijssel: "Voor de doorlating van vocht en warmte zijn open bandjes in de doeken nodig. Over het minimaal benodigde percentage lopen de meningen uiteen. Telers met weinig schermdoekervaring kiezen voor een groot percentage voor open bandjes. Want hoe opener het doek, hoe veiliger het is voor de teelt. In de afgelopen winter is op een tomatenbedrijf ervaring opgedaan met een doek dat 85% licht- en 92% lucht-

dicht is. Bij die teler bleek het klimaat nog redelijk goed en zonder noemenswaardige problemen te regelen. Bij verschillende rozenbedrijven wordt al iets langer ervaringen opgedaan met doek dat 95% licht- en luchtdicht is."

Vochtdoorlatend

Telers mogen volgens het Besluit Glastuinbouw tussen 20.00 en 24.00 uur, de zogenaamde donkerperiode, alleen belichten als de lichtafscherming 95% is. Rozentelers, die veelal 24 uur per dag willen belichten, moeten dus een doek kiezen dat aan deze regelgeving voldoet. Doekenfabrikant Svensson heeft voor deze telers het veel verkochte XLS Obscura FW/W (wit/wit) doek, dat voor 5% uit open bandjes bestaat om vocht en warmte af te voeren. Dit doek voldoet ook goed bij een belichting van 10.000 lux, waarbij voldoende openingen cruciaal zijn om bij deze hoeveelheid licht de extra geproduceerde warmte door te laten.

Doekenfabrikant Bonar Technical Fabrics heeft al twaalf jaar een doek met een vochtdoorlatend garen op de markt dat 97% lichtdicht is. Lichtdicht maar wel vochtdoorlatend. Verder experimenteert deze Belgische fabrikant met doeken met een meer open structuur, maar die toch 95%, 92% of 88% lichtdicht zijn. De laatste

twee doeken zijn sinds kort in productie genomen.

Ervaring op doen

Tomatentelers die belichten, doen dat niet gedurende de donkerperiode, want daar kunnen de planten niet tegen. Toch bestaan er lokaal bijzondere situaties (door natuurgebieden) en soms provinciale regelgeving, die 85% lichtafscherming noodzakelijk maken. Svensson heeft hiervoor het XLS Obscura special edition doek ontwikkeld dat 87% afscherming van het groeilicht geeft, maar toch maximaal open (7%) is om warmte en vocht door te laten voor een goed klimaat onder het doek. In de praktijk zijn hier, ook gedurende de afgelopen zachte winter, goede resultaten mee geboekt.

Onderzoeker Van Rijssel is van mening dat er veel verhalen de ronde doen over oplopende temperatuur en vocht onder gesloten doeken, maar dat er nog weinig praktijkervaring is opgedaan.

Onder druk van de publieke opinie voor afscherming van het groeilicht, gebeurt dat nu pas, zowel in de bloemen- als de glasgroenteteelt. Hij vindt het verstandig om op een beperkt aantal bedrijven ervaring op de te doen en dat telers ervaringen met andere telers delen. De onderzoeker gaat zelf ook de komende winter op praktijkbedrijven proeven met afscherming doen.

